

Gwaith cartref – Uned 8

1. Llenwch y bylchau:

- i. Taflais i'r bêl a rhedodd y ci ar ei ..... hi.
- ii. Wyt ti'n mynd i gyrraedd y dosbarth o fy ..... i?
- iii. Ydy Twm yn byw ar eu ..... nhw?
- iv. Dere i sefyll ar fy ..... i.
- v. Cer di – dof i ar dy ..... di.

2. Cyfieithwch:

- i. *I went before them.* .....
- ii. *You started learning after us.* .....
- iii. *I used to sit beside him at work.* .....
- iv. *I was running around them.* .....

3. Ysgrifennwch baragraff: Ar bwys fy nhŷ i...

.....

.....

.....

.....

4. Darllen a deall: Darllenwch y darn ac atebwch y cwestiynau.
Does unman yn debyg i gartref

Chwe mis yn ôl, mi wnaeth Ceri Llwyd ymddeol o'i swydd mewn banc yng nghanol Llundain a symud i hen fwthyn ym mhentref bach Morfa yng Ngogledd Cymru. Mae'n siŵr bod hyn yn sioc fawr iawn i'r system, ond mae hi wedi setlo yn ei chartref newydd yn gyflym iawn. Mae 'na reswm da iawn am hynny...

"Teimlad od iawn oedd cerdded i mewn i'r tŷ am y tro cynta," meddai Ceri. "Dyma lle roedd fy nain yn byw, a dw i'n cofio dod yma'n aml pan oeddwn i'n blentyn bach. Mae'r tŷ'n edrych yn wahanol iawn o'r tu allan, yn enwedig achos y ffenestri dwbl mawr lle roedd y ffenestri bach efo fframiau pren. Ond pan gerddais i i mewn i'r ystafell fyw, roedd hi fel mynd yn ôl chwe deg mlynedd. Heblaw am y ffaith ein bod ni wedi rhoi'r teledu lle roedd y cloc mawr yn arfer bod, mi fasai'r ystafell yn union fel dw i'n ei chofio."

Mae Ceri'n byw yn y bwthyn efo'i phartner Eryl, sy newydd ymddeol o'i waith fel athro yn Llundain hefyd. "Achos bod y ddau ohonon ni gartre rŵan, mae'r tŷ'n teimlo'n fach iawn. Dydyn ni ddim wedi arfer bod efo'n gilydd drwy'r dydd bob dydd. Mae'n anodd meddwl sut roedd Nain yn byw yma pan oedd hi'n blentyn. Roedd gan ei rhieni hi – fy hen nain a fy hen daid – wyth o blant, a dim ond dwy ystafell wely sy yn y tŷ! Ble roedd pawb yn cysgu? Beth roedd pawb yn ei wneud gyda'r nos? Dw i wir ddim yn gwybod."

Mae Ceri ac Eryl wrth eu bodd yn garddio ac maen nhw'n edrych ymlaen at ddechrau clirio'r ardd yn fuan. "Pan oedd Nain yn byw yma, roedd yr ardd bob amser yn llawn llysiau. Doedd dim byd gwell na thatws newydd yn syth o'r ardd. Ond does neb wedi cymryd diddordeb yn yr ardd ers blynyddoedd rŵan. Roedd y bobl oedd yn byw yma cyn i ni symud i mewn yn cadw hen geir a beiciau modur. Roedden nhw'n defnyddio'r ardd fel maes parcio!"

Er bod llawer o waith i'w wneud, mae Ceri ac Eryl wrth eu bodd yn eistedd yn yr ardd (neu'r maes parcio!) ar noson braf o haf yn edrych allan dros y môr. "Dan ni'n gweld traeth mawr hyfryd y pentref yn glir o'r tŷ. Treuliais i oriau'n chwarae ar y traeth yma pan oeddwn i'n blentyn. Yn anffodus, dan ni'n gallu gweld rhan o'r ffordd newydd sy'n rhedeg ar hyd ochr y traeth. Ond pan fydd y traffig yn tawelu gyda'r nos, does dim byd gwell nag eistedd yma efo gwydraid o win yn gwylio'r haul yn mynd i lawr dros y môr. Nefoedd ar y ddaear."

Nodwch sut mae pethau'n wahanol i Ceri.

Cofiwch sôn am sut **roedd** pethau a sut **mae** pethau erbyn hyn.
e.e. Ble mae hi'n byw: Roedd Ceri Llwyd yn byw yn Llundain, ond nawr/rŵan mae hi'n byw yng Ngogledd Cymru.

1. Sut mae'r tŷ'n edrych o'r tu allan

.....

.....

2. Yr ystafell fyw

.....

.....

3. Faint o bobl sy'n byw yn y tŷ

.....

.....

4. Yr ardd

.....

.....

5. Yr olygfa

.....

.....

Gair gan y tiwtor:

.....

.....

.....

.....

.....